

Lyra Coelestis. (A Lelkiélet Ferences Mesterei
12.) Szemelgette Váth János.

Megzenésített vallásos költemények gyűjteménye a XVI. század elejétől a legújabb korig, kódexek lapjairól, költők verseiből összeválogatva. Istennek és Krisztusnak imádata, Máriának és a szenteknek dicsérete zeng ki az énekekből, mint ég felé szálló tiszta és áhítatos muzsika. A szerzők közt olyan nevek szerepelnek, mint: Vásárhelyi András, Temesvári Pelbárt, Balassa Bálint, Kisdi Benedek, Kájoni János, Amadé László, Faludi Ferenc, Tárkányi Béla, Mindszenty Gedeon, Rudnyánszky Gyula, Endrődi Sándor, Kocsis László, Sik Sándor, Juhász Gyula, Harsányi Lajos. Váth János vallásos líránk fölényes ismeretével válogatta ki és állította össze a gyűjtemény anyagát. Összekötő szövege kitűnő tájékoztatást ad az egyes költőkről és istenes énekeikről. A rendkívül izléses kis kötetet Kákonyi Istvánnak a teremtés hat napját ábrázoló zárórajzai díszítik.

(Bardócz Árpád.)

Urho Karhumäki: *A bajnok.* (Franklin Társ.)

Hogyan lesz Yrjö, egy kis finn parasztfiú futóbajnokká — erről szól Karhumäki regénye. Sajátos téma, sajátos felfogással és megoldással. Eles világot vet a finn lélek és a sport kö-

zötti mély és különöse kapcsolatára. Miként írta volna meg ugyanezt a témát egy nyugat-európai vagy pláne egy amerikai író, attéve persze honi környezetbe? Formált volna belőle egy sztár-történetet. Karhumäki szemében — minden egészséges finn szemében — a sport nem öncélú tevékenység, csupán eszköz. A teljes élet egy szerves része. Yrjö szorgosan végzi napi munkáját s mellette — de nem munkája rovására — edzi is magát. Nem vesz fel primadonna-allűröket, nem válik hisztérikussá, csak ember- és férfivoltta növekedik egyre kezebbé. A történet köznapi, jelentéktelen, mint általában a finn regényeké. Ez is egyfajta életlátás, s épp annyira jogosult, mint bármelyik másik. A köznapi mese azért mégsem egészen reális. Karhumäkiben sok a romantikus vonás. Milyen „regényes” Yrjö és Elza országúti találkozása s a nyomban feltámadó „örök” szerelem. Valószínű, épp e miatt esik olyan jó olvasni: egyre jobban hiányzik a regényekből a regényesség.

Karhumäkinek ez az egyetlen műve, mellyel ideáig találkoztam. Erdemes volt lefordítani, méltó a magyarul már megszólalt finn alkotásokhoz. Sportregény, de bizonyíték arra, hogy egy ponyvára süllyedt műfajban is lehet maradandót teremteni.

(Csorba Győző.)

Ú J K Ö L T Ő K

A T A V O N

A fáknak nyelve lóg,
A földet izlelik.
Az esti takarót
huzzák föl reggelig.

Panaszos, árva csend
hullatja könnyeit.
A hold magára csent
fényét hinti le itt,

ahol a tó dalol
hullámot bontva szét

s megfogja valahol
az evezőm kezét.

Megáll a csónakom.
Messze a part pihen.
Vágyakozom nagyon
s nem hallja senki sem.

A szél bolondosan
elhordja hangomat
és már éjszaka van
csak balga csend fogad.

KOMJÁTHY GYŐZŐ

SZÁMADÁS MAGAMMAL.

Ne mossad kezeid, ne mondd: én ártatlan vagyok!
Hazug mentségül ne dadogd: én nem akartam ezt!
Ne sírj: család! ne jajgass: Isten! ne üvölts: nem bírom!
Füleid be hiába dugnád, hűnyjt szemmel álmat ne keress!
Fejed fölé a kék eget hiába hazudod: tudod,
hogy nincs neked se kegyelem, és nincsen irgalom,
Ábel kiontott vére óta csak gyilkos van, és áldozat.
A Végzet gépe dübörög: feküdj alá, vagy állj elé,
hiába minden, eltapos. Botorul hát miért hiszed,
hogy többet érne por-valód, hogy jobbra hivatott.
Ne család magad, ne könyörögj te féreg-létedért:
a gépnek mindegy, mit tapos: téged vagy bármí mást.

MIKLÓSSY ILONA.